

Vec C-274/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

19. jún 2020

Vnútroštátny súd:

Giudice di pace di Massa

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

16. jún 2020

Žalobcovia:

GN

WX

Odporkyňa:

Prefettura di Massa Carrara – Ufficio Territoriale del Governo di
Massa Carrara

SK

Konanie vo veci samej

Návrh na vyhlásenie neplatnosti peňažnej sankcie uloženej občanovi Európskej únie, ktorý má bydlisko v Taliansku dlhšie než šesťdesiat dní, a to z dôvodu, že prevádzkoval osobné motorové vozidlo prihlásené do evidencie v inom členskom štáte.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Zákaz prevádzkovať v Taliansku osobné motorové vozidlo prihlásené do evidencie v inom členskom štáte (bez ohľadu na osobu vlastníka) osobou, ktorá má bydlisko v Taliansku po viac ako šesťdesiat dní, by mohol predstavovať diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti. Okrem toho povinnosť prihlásiť vozidlo pôvodne prihlásené v inom členskom štáte do evidencie v Taliansku s cieľom umožniť jeho prevádzku v Taliansku, a to najmä po tak krátkej dĺžke pobytu, by mohla nepriamo, ale značne stíhať a/alebo obmedziť výkon práv niektorých občanov Únie vyplývajúcich z článkov 18, 21, 26, článku 45 ods. 1 a článkov 49 až 62 ZFEÚ.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa pojem zákaz „diskrimináci[e] na základe štátnej príslušnosti“ podľa článku 18 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že členským štátom sa zakazuje prijímať akékolvek právne predpisy, ktoré by mohli, hoci aj nepriamo, skryte a/alebo fakticky dostať štátnych príslušníkov iných členských štátov do nepriaznivejšej situácie?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku, môže článok 93 ods. 1a Codice della strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke), ktorým sa zakazuje prevádzka vozidiel so zahraničným evidenčným číslom (bez ohľadu na vlastníka vozidla) po uplynutí šesťdesiatich dní od usadenia sa držiteľa vozidla v Taliansku, dostať štátnych príslušníkov iných členských štátov (držiteľov automobilov so zahraničným evidenčným číslom) do nepriaznivejšej situácie a z tohto dôvodu viesť k diskriminácii na základe štátnej príslušnosti?
3. Majú sa pojmy:
 - a. „právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov“ podľa článku 21 ZFEÚ;
 - b. „vnútorný trh“, ktorý „zahrnie oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu v súlade s ustanoveniami zmlúv“ podľa článku 26 ZFEÚ;

- c. „zabezpečí sa voľný pohyb pracovníkov v rámci Únie“ podľa článku 45 ZFEÚ;
- d. „zakazujú [sa] obmedzenia slobody usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu“ podľa článkov 49 až 55 ZFEÚ;
- e. „sú zakázané obmedzenia slobody poskytovať služby v Únii vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sa usadili v niektorom inom členskom štáte ako príjemca služieb“ podľa článkov 56 až 62 ZFEÚ

vykladať v tom zmysle, že ustanovenia vnútrostátnych predpisov, ktoré by mohli, hoci aj nepriamo, skryte a/alebo fakticky obmedziť či sťažiť z pohľadu občanov Únie výkon ich práva na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov, práva na voľný pohyb pracovníkov v rámci Únie, slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, alebo akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť vyššie uvedené práva, sa rovnako zakazujú?

4. V prípade kladnej odpovede na tretiu prejudiciálnu otázku, môže článok 93 ods. 1a Codice della strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke), ktorým sa zakazuje prevádzka vozidiel so zahraničným evidenčným číslom (bez ohľadu na vlastníka vozidla) po uplynutí šesťdesiatich dní od usadenia sa držiteľa vozidla v Taliansku, obmedziť, sťažiť alebo akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť výkon práva na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov, práva na voľný pohyb pracovníkov v rámci Únie, slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby?

Uvedené ustanovenia práva Európskej únie

Články 18, 21, 26, článok 45 ods. 1 a články 49 až 62 ZFEÚ.

Uvedené vnútrostátne predpisy

Codice della strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke) [Decreto Legislativo 30 aprile 1992, n. 285 (legislatívny dekrét č. 285 z 30. apríla 1992) v znení neskorších predpisov]. Najmä Decreto-Legge 4 ottobre 2018, n. 113 (zákoný dekrét č. 113 zo 4. októbra 2018), zmenený s úpravami na Legge 1º dicembre 2018, n. 132 (zákon č. 132 z 1. decembra 2018) ktorým sa, okrem iného, do článku 93 zaviedli odseky 1a, 1b a 7a.

Článok 93, ods. 1a:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1b, osobám, ktoré si pred viac ako šesťdesiatimi dňami stanovili bydlisko v Taliansku, sa zakazuje prevádzkovat' vozidlo prihlásené do evidencie v zahraničí“.

Článok 93 ods. 1b:

„V prípade poskytnutia vozidla na leasing alebo prenájmu vozidla bez vodiča podnikom z iného členského štátu Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho spoločenstva, ktorý nemá v Taliansku zriadenú organizačnú alebo inú trvalú zložku, alebo v prípade vozidla poskytnutého v rámci výpožičky osobe s bydliskom v Taliansku, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo spolupracuje s podnikom z iného členského štátu Európskej únie alebo Európskeho hospodárskeho spoločenstva, ktorý nemá v Taliansku zriadenú organizačnú alebo inú trvalú zložku v súlade s ustanoveniami Colného kódexu spoločenstva, na palube vozidla je potrebné uchovávať doklad podpísaný vlastníkom vozidla a označený konkrétnym dátumom, z ktorého bude zrejmý právny dôvod poskytnutia vozidla a obdobie, na ktoré bolo poskytnuté. V prípade neexistencie takého dokladu sa za držiteľa vozidla považuje vodič“.

Článok 93 ods. 7a:

„Za porušenie ustanovení odseku 1a sa v správnom konaní ukladá pokuta vo výške od 712 do 2 848 eur. Orgán zodpovedný za objasnenie priestupku odošle osvedčenie o evidencii vozidla miestne príslušnému civilnému dopravnému inšpektorátu, nariadi okamžité ukončenie prevádzky vozidla a jeho prepravu a uloženie na mieste, ktoré nie je prístupné verejnosti“.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Žalobcovia, GN a WX, sú manželia. Pán GN má bydlište v Taliansku, kým jeho manželka, pani WX žije na Slovensku, pričom bydlište má iba v Slovenskej republike. V istý deň roku 2019, keď sa pani WX zdržiavala v Taliansku, sa uvedení manželia presúvali s vozidlom pani WX, prihláseným do evidencie na Slovensku, pričom pán GN auto riadil, keď ich zastavila hliadka dopravnej polície z Massa Carrara; žalobcovi, ako aj jeho manželke ako vlastníčke vozidla, polícia následne uložila pokutu a nariadila zaistenie vozidla z dôvodu porušenia článku 93 ods. 1a Codice della strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke), keďže pán GN, ktorý mal v danom čase bydlište v Taliansku dlhšie než šesťdesiat dní, riadil automobil prihlásený do evidencie v zahraničí. Žalobou podanou 27. februára 2019 voči Prefettura di Massa Carrara (Prefektúra – miestny orgán štátnej správy pre provinciu Massa Carrara, Taliansko) pán GN a pani WX navrhli vyhlásiť neplatnosť peňažnej sankcie uloženej dopravnou políciou Massa Carrara na základe článku 93 ods. 1a Codice della Strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke). Vnútrostátny súd, vzhľadom na pochybnosti o zlúčiteľnosti citovanej vnútrostátnej právnej úpravy s právom Európskej únie, prerušil konanie vo veci samej a predložil Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 2 Žalobcovia navrhli vnútrostátnemu súdu, aby upustil od uplatnenia článku 93 ods. 1a Codice della strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke), keďže podľa ich názoru ide o ustanovenie, ktoré je v zjavnom rozpore s článkami 18, 21, 26, 45 až 49 až 62 ZFEÚ. Okrem toho žalobcovia uvádzajú, že pravidlo tohto druhu, ktoré odporuje logike európskej integrácie, by nemalo byť v spoločnom európskom priestore prípustné. Členské štáty nemajú podľa názoru žalobcov prijímať predpisy, ktoré by mohli obmedziť právo občanov Únie pohybovať sa v akomkoľvek členskom štáte s vozidlami prihlásenými do evidencie v akomkoľvek inom členskom štáte. Evidenčné čísla by mali byť jednoducho európske, a to aj fakticky, nielen formálne. Iba týmto spôsobom možno úplne zaručiť slobody zakotvené v práve Európskej únie. Okrem toho občan Únie by mal mať možnosť absolvovať technickú kontrolu svojho vozidla v akomkoľvek členskom štáte. Mala by existovať možnosť poistiť osobné motorové vozidlá v akejkoľvek poist'ovni v rámci Únie, v opačnom prípade nemožno hovoriť o existencii voľného poistného trhu. Cieľom dotknutej právnej úpravy je podľa talianskej vlády obmedziť „účelové prihlásование vozidiel do evidencie v zahraničí z daňových dôvodov“. Na účely regulácie takéhoto účelového prihlásования v zahraničí, čiže na účely určenia krajiny zdanenia majetku a príjmov, však medzi všetkými európskymi krajinami existujú osobitné „dohody o zamedzení dvojitého zdanenia“ uzavorené na základe vzoru OECD. Skutočným účinkom predmetných vnútrostátnych ustanovení je preto podľa žalobcov ochrana talianskych poist'ovní. Takýto skrytý protekcionizmus je podľa žalobcov jednoznačne v rozpore s jednotným trhom a s politikou EÚ v oblasti hospodárskej súťaže.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 3 Vnútrostátny súd má pochybnosti o zlučiteľnosti vyššie citovanej vnútrostátejnej právnej úpravy s právom Európskej únie, najmä s ustanoveniami uvedených článkov ZFEU. Akékoľvek obmedzenie týkajúce sa používania osobného motorového vozidla, najmä na základe štátu, v ktorom je takéto vozidlo prihlásené do evidencie, nevyhnutne vedie k obmedzeniu práv niektorých občanov Únie v rámci európskeho priestoru. Z ustanovení dotknutého vnútrostátneho predpisu vyplýva, že osobám, ktoré majú bydlisko v Taliansku dlhšie ako šesťdesiat dní, sa zakazuje používať osobné motorové vozidlo prihlásené do evidencie v inom členskom štáte EÚ, a to bez ohľadu na osobu vlastníka tohto vozidla. Z tohto dôvodu sú osoby, ktoré majú v úmysle usadiť sa v Taliansku na dlhšie ako šesťdesiat dní a ktoré sa chcú vyhnúť stanoveným vysokým pokutám, nútene prihlásiť svoje vozidlo, ktoré už figuruje v evidencii v zahraničí, do evidencie v Taliansku, alebo, alternatívne, dopraviť (vyviezť) vozidlo do krajiny pôvodu, a to na základe veľmi zložitého postupu.

- 4 Prihlásenie vozidla do evidencie v TalianSKU zahŕňa, okrem nákladov na prihlásenie do evidencie a komplikovaného úradného postupu, povinnosť dotknutej osoby opäťovne absolvovať technickú kontrolu vozidla v TalianSKU, zaplatiť taliansku daň z motorového vozidla, a to aj za prebiehajúci kalendárny rok, za ktorý sa už obdobná daň zaplatila v zahraničí, ako aj, a to predovšetkým, uzatvoriť novú poistnú zmluvu s talianskou poistovňou.
- 5 Vyzezenie do krajiny pôvodu na druhej strane predpokladá odovzdanie osvedčenia o evidencii a evidenčných čísel príslušnému talianskemu orgánu, ktorý vydá dočasný technický preukaz a dočasné tabuľky s evidenčným číslom, s ktorými je možné dopraviť vozidlo do krajiny pôvodu. Nové evidenčné číslo je nevyhnutne potrebné opäťovne poistiť, kým osvedčenie o evidencii a tabuľky s pôvodným evidenčným číslom si je možné vyzdvihnúť na príslušnom orgáne krajiny pôvodu po uplynutí veľmi dlhej čakacej doby (pričízne 6 mesiacov). Dočasný technický preukaz a dočasné evidenčné číslo nie sú mimo TalianSKU platné.
- 6 Z tohto dôvodu by predmetná právna úprava mohla nepriamo alebo fakticky jednako diskriminovať občanov Únie na základe ich štátnej príslušnosti, jednak obmedziť ich právo na voľný pohyb a pobyt, obmedziť voľný pohyb pracovníkov a tiež právo týkajúce sa slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby.

O diskriminácii

- 7 Dotknutý vnútroštátny právny predpis by mohol viest' k diskriminácii, keďže talianskym štátnym príslušníkom (ktorí žijú v TalianSKU, a preto si už vozidlo prihlásili do evidencie v TalianSKU) nevzniknú ďalšie náklady a/alebo nebudú mať ďalšie ťažkosti v súvislosti s ich pobytom alebo ďalším pobytom v TalianSKU po dobu viac ako šesťdesiat po sebe nasledujúcich dní.
- 8 Ostatní občania Únie musia naopak na účely pobytu v TalianSKU (z profesijných, pracovných, študijných dôvodov alebo ako turisti) na viac ako šesťdesiat dni znášať značné výdavky a podrobiť sa zdĺhavým úradným postupom. Okrem toho talianski štátni príslušníci, ktorí majú v úmysle pobývať dlhšie ako šesťdesiat dní v inom členskom štáte, majú právo v danej krajine používať svoje vozidlo prihlásené do evidencie v TalianSKU, keďže v nijakom inom štáte Únie neexistuje povinnosť prihlásiť vozidlo do príslušnej národnej evidencie po tak krátkom čase. Táto skutočnosť by mohla viest' k vytvoreniu nerovnakých podmienok.
- 9 Navyše, ak by všetky členské štáty recipročne zaviedli podobné opatrenia, viedlo by to k neudržateľnej a bezvýchodiskovej situácii, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že občan Únie môže mať bydlisko vo viac ako jednom členskom štáte.

O obmedzení práva na voľný pohyb a pobyt, voľný pohyb pracovníkov, slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby v európskom priestore

- 10 Na druhej strane, povinnosť prihlásiť svoje osobné motorové vozidlo do evidencie v Taliansku (a najmä po objektívne veľmi krátkej dobe pobytu v Taliansku - šesťdesiatich dňoch), by mohlo obmedziť občanov Únie vo výkone ich slobôd zakotvených vo vyššie uvedených článkoch ZFEÚ (napríklad sezónnych pracovníkov). Títo pracovníci by mali po dvoch mesiacoch prihlásiť svoje vozidlo do evidencie v Taliansku a, následne, po návrate ho opäťovne prihlásiť v ich krajine pôvodu.
- 11 Uvedený postup je nielen nehospodárny, ale mohol by aj reálne brániť alebo prinajmenšom obmedziť právo na voľný pohyb pracovníkov v európskom priestore a najmä v Taliansku. Podobná úvaha platí aj v súvislosti so študijným pobytom alebo dovolenkou v trvaní viac ako šesťdesiat po sebe nasledujúcich dní alebo v súvislosti so živnostníkmi/osobami v slobodnom povolaní alebo obchodnými spoločnosťami zaviazanými vykonať prácu alebo poskytnúť službu v Taliansku, ktorá by mohla trvať dlhšie ako šesťdesiat dní, pričom následne majú v úmysle vrátiť sa do svojej krajiny pôvodu.
- 12 Dotknutá talianska právna úprava by mohla reálne spôsobiť, že uvedené osoby sa zrieknu príslušných práv a zamerajú sa na iné krajiny, v ktorých neplatia podobné obmedzenia. Výklad práva Európskej únie týkajúci sa predmetnej oblasti je významný na účely vydania rozhodnutia, a to vzhľadom na to, že ak by článok 93 ods. 1a Codice della strada (zákon o prevádzke vozidiel v cestnej premávke) viedol k diskriminácii v zmysle článku 18 ZFEÚ a/alebo by nepriamo obmedzoval práva a slobody občanov Únie zakotvené v článkoch 21, 26, 45, 49 až 55 a 56 až 62 ZFEÚ, uložená pokuta, ktorá je predmetom žaloby vo veci samej, by sa mala zrušiť.

PRACOVNÍK